

[Økonomiministeren.]

meget stærkt og i et langt kraftigere tempo, end man havde troet muligt.

Arbejdsstyrken i byerhvervene er vokset på flere måder, først og fremmest ved den naturlige befolkningstilvækst, tilbagevandring fra udlandet, afgang fra landbruget og formentlig endvidere ved, at bl. a. gifte kvinder, ældre mennesker og erhvervshæmmede har søgt beskæftigelse i stigende grad. Der er ingen grund til at tro, at der ikke også fortsat vil ske en betydelig vækst i arbejdsstyrken, navnlig fordi tilvæksten i befolkningen i arbejdsduelig alder stadig vil være stor. Derimod kan arbejdsløsheden næppe nedbringes yderligere bortset fra, at gunstige vejrforhold måske kan hidføre yderligere en lille reduktion af sæsonledigheden.

Ikke blot har tilgangen til arbejdsmarkedet imidlertid været overordentlig stor de sidste år, men også tilvæksten i kapaciteten i form af bygninger og maskiner har været stærkt stigende. Der er mange tegn på, at der bl. a. som følge heraf har været en ret betydelig forøgelse af produktiviteten.

I årsoversigten gives der udtryk for en ret optimistisk vurdering af mulighederne for også at sætte produktionen i vejret i 1961 — omend måske knap nok i samme tempo og i samme takt som i 1960.

Industriens investeringer ligger fortsat på et meget højt niveau, og hvis det lykkes at reducere sæsonledigheden noget, hvad bl. a. den meget milde vinter i år har medvirket til, skulle det være muligt at opnå en produktionsforøgelse i byerhvervene af næsten samme størrelse som den, der blev nået fra 1959 til 1960. En sådan produktionsstigning forudsætter naturligvis en vis smidighed på arbejdsmarkedet, men en sådan produktionsstigning vil også kræve en betydelig forøgelse af importen, bl. a. i form af råvarer og halvfabrikata. Som jeg allerede har sagt, skulle der dog i 1961 være mulighed for en forbedring af valutagrundlaget, der kan finansiere en importstigning.

Vi er da i den heldige situation, som udsigterne tegner sig i øjeblikket, at der både valutarisk og produktionsmæssigt er spillerum for en fortsættelse af den økonomiske fremgang. Kunsten består da i, at vi ikke letsindigt sætter denne mulighed over styr. Hvad det gælder om, er at

hindre den indre efterspørgsel i at vokse i stærkere takt, end valutagrundlaget og produktionsmulighederne tillader. Sker det alligevel, vil det medføre såvel et træk på valutareserven som et indre pres på priser og omkostninger.

Siden efteråret 1959 er efterspørgselspresset i den indre økonomi blevet stærkere. Der har i perioder været nogen uro på arbejdsmarkedet og en betydelig længsommelighed, og en overgang gik valutareserven noget ned. Ved en stramning af penge- og kreditforholdene og ved at udvide kontrollen med byggeriet har man søgt at dæmpe den indre efterspørgsel, og disse foranstaltninger har bragt den økonomiske udvikling ind i et lidt roligere leje.

Efterspørgslen er imidlertid — det må vi lægge mærke til — stadig stigende. Det viser sig i byggeriets omfang, i investeringerne og i forbruget. Den efterspørgselsvirkning, der udgår fra eksporterhvervene, er ligeledes stigende, og som helhed kan man roligt slå fast, at den risiko, den nuværende situation indebærer, ikke er, at efterspørgslen skal blive for lille, og at arbejdsløsheden igen vil stige. Det er derfor af største betydning, at der nu vises et vist mådehold i de økonomiske dispositioner. Dette er bl. a. baggrunden for, at regeringen har anset det for rigtigt at foreslå tobaksafgifterne sat op, og at man ikke har kunnet inødekomme ønskerne om så betydelige skattelettelser, som oppositionen har ønsket. Jeg kan måske i øvrigt i denne forbindelse nævne, at den samlede beskatning i indeværende finansår udgør en lidt lavere andel af nationalindtægten end i fjor, idet der er en nedgang fra 28,1 til 27,7 pct.

Også i den offentlige bygge- og anlægs politik må der holdes igen over for de talrige ønsker, og det vil fortsat være påkrævet at bevare kontrollen med igangsættelsen af erhvervs- og boligbyggeri. En af virkningerne af den øgede velstand og den stærke indvandring til byerne har været, at der igen mange steder er en udpræget mangel på boliger — og en tendens til meget høj husleje i nybyggeriet. Det er regeringens opfattelse, at det er af største værdi i dag at sikre et omfattende boligbyggeri — udsigterne herfor er også gode — og at sørge for, at huslejen holdes på et rimeligt niveau.